

Ho Koalloa Sesarea

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea beke ena, bala:

Liketso 24, Liketso 25, Liketso 26, 1 Ba-Kor. 1:23.

Temana ea Khopolo:

““Paulose a re: Hoja Molimo o ka etsa, kapa haufi kapa khale, hore, e seng uena feela, empa le bohle ba ’mamelang kajeno, le be joalo ka ’na, feela e seng ka litlamo tsena”” (Liketso 26:29).

Ho fetisetsoa ha Paulose Sesarea ho ile ha qala ho tsoaroa ha lilemo tse peli motseng oo (Liketso 24:27), ka tlung ea Heroda (Liketso 23:35), eo e neng e le ntlo ea molao ea ’musisi oa Roma. Ka lilemo tseo, o ile a ba le ho mameloa ha litaba tsa hae ho babusisi ba babeli ba Roma (Felikse le Festuse) le morena (Agrippa II), a tsoela pele ho phetha bosebeletsi boo Molimo a mo fileng bona (Liketso 9:15). Tulong tsohle tsa ho mo mamela, Paulose o ne a ipolela a se molato kamehla, a bolela hore ha ho bopaki bo ka hlahisoang khahlanong le eena, joalo kaha bosieo ba lipaki bo bontša. Ha e le hantle, puo eohle e reretsoe ho bontša hore Paulose ha a molato oa hore a ka tsoaroa ’me a ka ba lokolotsoe hoja h’a ka a ipiletsa ho Sesare (Liketso 26:32). Ho mameloeng mona, leha, ho ile ha mo fa sebaka sa paka Jesu le tšepo e kholo pallong ea tsoho.

Empa, tseo e ne e ntse e le lilemo tsa ngongoreho e kholo, le ho koalloa hoo moapostola a neng a se na tšehetso ea mofuta ofe kapa ofe ho tsoa kerekeng ea Jerusalema, eo baetapele ba eona “ba neng ba ntse ba na le mohopolo oa hore Paulose o lokela ho jara molato oa seo a se entseng.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 403.

**Ithute thuto ea Beke ena ho lokisetsa Sabatha, 22 Loetse.*

Kapele ho Felikse

Matsatsi a mahlano ka mora hore Paulose a fetisetsoe Sesarea, sehlopha sa bohlokoa sa baetapele ba Bajude—moprista e moholo, litho tse ling tsa Sanhedrine, akhente e bitsoang Tertullo—ba tla ho tsoa Jerusalem a 'me ba beha ka molao nyeoe ea bona kapela Felikse khahlanong le moapostola (Liketso 24:1–9). Ke nyeoe ena feela ho Liketso moo baqosi ba ileng ba hira akhente. Puong ea hae, Tertullo a leka mokhoa o thahasellisang ho hapa tšepo ea 'musisi. E ne e se 'nete hore ka tlasa Felikse, Bajude ba ile ba natefelo ka nako e telele ea khotso. Ha e le hantle, ha ho 'musisi e mong ea kileng a ba khopo le ho hatella, 'me khatello eo ea tsosa lekhonono hara Baduje ka puso ea Roma. Ka maqiti ohle, Tertullo a sebelisa mokhoa oa tsamaiso oa 'musisi ho mo kholisa hore o tla fihlela botsitso ba se-polotiki ka nyeoe ena ka mokhoa oa khatello ho feta. Eaba o tsoela pele ho hlalisa lintlha tse tharo tsa qoso khahlanong le Paulose: (1) hore Paulose o ferekanya Bajude bohle ba lefatšeng lohle (Liketso 24:5); (2) le hore ke moetapele oa thuto e khelohileng ea ba-Nazaretha (Liketso 24:5), e ile neng e hapella Bokreste ka hohle e le mofuta oa lequloana le itlhalang feela; le (3) hore o lekile ho silafatsa temepele e Jerusalem (Liketso 24:6).

Bala Liketso 24:10–19. Ke joang Paulose a ileng a arabela qoso ka 'ngoe?

Lintlha tse ling tse peli tse hlalisoeng ke Paulose li ne li senya nyeoe ea baqosi ba hae: (1) bosieo ba lipaki tsa tsoang Asia (Liketso 24:18, 19), tse ka etsang hore nyeoe eo e be lefeela, le (2) taba ea hore Bajude ba moo ba ka bua feela ka ho hlaha ha Paulose ka pel'a Sanhedrine beke pele (Liketso 24:20), ka hona ha ba na letho leo ba mo ngosang ka lona haese ka ho lumela tsohong ea bafu (bapisa le Liketso 23:6). Felikse hang a utloisisa boima ba khang ea Paulose, hape ka hobane a ne a tloaelane le Bokreste, mohlomong ka mosali oa hae oa Mojude Drusilla. Taba ke hore o ile a etsa qeto ea ho phomotsa lekhotala ho fihlela nakong e tlang (Liketso 24:22). Karabo ea Felikse (Liketso 24:24–27) e senola se seholo ka semelo sa hae: a pota-pota, o ne a amohela tjo tjo, 'me e ne e le ramenyetla. Paulose o ne a na le monyetla o fokolang oa ho mameloa ka toka ka motho ea kang Felikse.

Bala Liketso 24:16. Paulose o ile a re o leka kamehla hoba le “letsoalo le sa 'nyatseng pel'a Molimo, le pel'a batho.” Seo se bolela'ng? Ke'ng, haeba ho teng, eo u lokelang ho e fetola e le hore o tle u bue ntho tse tšoanang?

Ka Pel'a Festuse

Ka mor'a lilemo tse peli Paulose a tšoeroe teronkong ho hapa tšepo ea Bajude, Felikse o ile a nkeloa sebaka ke Porsius e Festuse e le 'musisi oa Judea (Liketso 24:27). Festuse o ile a busa ho tloha ka A.D. 60 ho isa 62.

Bala Liketso 25:1–5. See se thusa joang ho senola lehloeo leo ho ruta 'nete ho ka le tlišang ho bao bas a batleng ho e lumela?

Mohlomong ka hobane ba se ba ile ba hloloa tekong ea bona ho kholisa Felikse ka liqoso tse khahlanong le Paulose, baepale ba ne ba sa batle ho nka monyetla hape. Ho se hlahang e ka ke leeto la pele la Festuse ho etela Jerusalema, ba kopa, a ketso ea mohau ho bona, phapanyetsano ea matla, ba kopa hore ba neheloe Paulose e le hore a tle a qosoe ke lekhlotla la Sanhedrine ho ea ka molao oa Bajude. Empa, kopo e ne mpa e le sekhurumetso feela ho pata hoo e leng morero oa bona: ho bolaea Paulose. Leha Festuse a ne a ikemiselitse ho boela a bula nyeoe eo, a re ho mameloa ha nyeoe ho tla ba Sesarea e seng Jerusalema, moo Paulose a neng a tla qosoa ka molao oa Roma. Hang hoba Festus a khutlele Sesarea, a bitsa lekhlotla, 'me bangosi ba Paulose ba qalella ho beha liqoso tsa bona khahlanong le Paulose (Liketso 25:7). Ka nako ena Luka ha a sa pheta liqoso, empa ho ipapisitsoe le karabo ea Paulose (Liketso 25:8) re ka bona hore li ne ntse li tšoana le tsa lilemo tse peli tse fetileng, mohlomong ka tiiso e e eketsehileng hore ntle le hore ke moferekanyi, Paulose hape a ka tlišetsa puso bothata.

Bala Liketso 25:9–12. Ha a lemoha hore Festuse a ka mo sebelisa ka mabaka a se-polotiki, Paulose o ile a arabela joang?

Qetellong, Festuse a se ka fapana haholo le Felikse malebana le mokha oa hae oa sepolotiki (Liketso 24:27). Ka hore ba tlo lahleheloa ke tšebetso ea Baduje kapele ha kaalo tsamaisong ea hae ka ho bolela hore Paulose ha a na molato, a nahana ho ba lumella ka kopo ea bona ea pele: ho re moapostola a eo qosoa ke lekhlotla la Sanhedrine Jerusalema. Sena leha hole joalo, se ne se sa amohelhe ho Paulose, ea neng a tseba hore a ke a tšoaroa hantle moo, a setse a le mohaung oa lira tsa hae. Joale, a nka monyetla ka litokelo tsa hae tsa ho ba moahi oa Roma, a tiisa hore o na le tokelo ea ho ahloloa ka lekhlotla la Roma, ha a bona hore ha ho tsela e 'ngoe ea ho tsoa boemong boo a leng ho bona, a etsa qeto ea ho ipelsetsa lekhlotleng le ka holimo e leng la 'musisi ka sebele.

Kapele ho Agrippa

Festuse a lumela ho nea Paulose seo a se kopang hore a romeloe Roma (Liketso 25:12). Nakong ena, 'musisi a nka monyetla oa ho etsa leeto la norena ho eteloa ke Heroda Agrippa II ho bua le eena ka nyeoe ea Paulose, ka kotloloho malebana le litaba tseo a ka li romelang ho 'musisi morena e moholo ka tlaleho ea hae ea molao. Festuse o ne a so ka tseba hantle ka litaba sa se-Juda, 'me Agrippa o ne a ka mo thusa (Liketso 26:2, 3).

Bala Liketso 25:13–22. Festuse o ile a bolella Agrippa eng ka Paulose, 'me morena o ile a arabela joang?

Agrippa II, e leng oa ho qetella ho bo Heroda, a tla Sesarea le khaisel'ie Bernise ho lumelisa 'musisi. Tlhaloso ea hae ea nyeoe ea Paulose, Festuse bontša hore liqoso tseo a qosoang ka tsona ha li amane le botloko tsebe, e ka ba se-polotiki kapa botlohi ba molao. Empa e ka li amana le litaba tsa bona tsa bolumeli ba se-Juda, ke ho toba Jesu e mong, “ea neng a shoele, empa eo Paulose a reng oa phela” (Liketso 25:19). Paulose o na sa boletse pel'a lekhotla la Sanhedrine hore o qosoa ka lebaka la tumelo ea hae ho Jesu ea tsohileng, 'me joale Festuse a hlakisa hore ena he eke eona taba.

Bala Liketso 25:23–27. Ke joang Luka a hlalolang mokha oo Paulose a hlahleng ka pele ho Agrippa?

“Me joale Paulose, a ntse a tlamiloe, a ema kapele ho letšoele le phuthehileng. Phapano ke efe moo! Agrippa le Berenise e ne e le batho ba matla le boemo, 'me ka lebaka lena ba ne ba ratoa ke lefatše. Empa e ne e se batho ba limelo tseo Molimo a li batlang. E ne e litlohi tsa molao oa hae, ba bolile lipelong le bophelong. Tšebetso ea bona e ne e le e nyatsoang ke leholimo.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 434.

Pale e ka re ruta eng ka chebahalo ea kantle, eo e ka 'nang ea khahla mahlong a batho, e ka thetsa ha kae ka se teng ka mora chebahalo? Ka rōna ho joang, teng? Chebahalo e fapane ha kae le seo e leng 'nete?

Boikarabello ba Paulose

Ha hose ho lokisitsoe le baeti ba borena ba lutse pela 'musisi, motšoaruo a tlišoa ho ikarabella, haholo ho Agrippa, kaha Festuse o ne a se a utloile pejana (Liketso 25:8–11).

Bala Liketso 26:1–23. Paulose o ne a etsang ka puo ea hae kapele ho Agrippa?

Puo ea Paulose e ne e le tlaleho ea bophelo ba hae pele le ka mor'a tšokoloho. Ka litaba e tšoana le e ho Liketso 22:1–21, eo a ileng a bua ka pele ho letšoele Jerusalema. Moapostola a leka ho hapa tšepo ea hoba ha Agrippa. A isa liteboho tsa hae ka monyetla oo ba mo fileng oona ka nyeoe ea hae ho tla kapele ho batho ba hlomphehang hakalo, haholo hobane Agrippa o ne a tseba hantle meetlo le litaba tsohle tse amanang le tumelo ea Bojude. Ka lebaka leo, a e ka ba thuso e kholo ho 'musisi oa Roma ho utloisisa liqoso tse tlišitsong khahlanong le eena hore ha lina 'moko le hore ke tsa bohata.

Puo e ka aroloa likoto tse peli. Karolo ea pele (Liketso 26:4–11), Paulose o hlalosa borapeli ba hae ha e sa le mofarisi, bo neng bo tsejoa le bohle ba mehla ea hae Jerusalema. E le mofarisi, o ne a lumela tshong ea bafu, eo e neng e le ea bohlokoa phethatsong ea tšepo ea baholo-holo ba Iseraele. Bajude, ka hona, ba ne ba sa tsitsa ho hanyetsana le thuto ea hae, hobane ho ne ho se letho ho eona leo e neng e se motheo oa Bojude. Empa o ne a utloisisa boitšoarō ba bona hantle, 'me e ne e le ka hobane eena o kile a fumana e le se makatsang hore e be Molimo a ka tsosa Jesu hoo le eena a ileng a hloriga ba lumelang ntho eo.

Karolo ea bobeli (Liketso 26:12–18), Paulose a bolela ka moo pono ea hae e fetohileng e sa le a kopana le Jesu tseleng e eang Damaseka le pitso eo a amohetseng ho isa molaetsa oa Evangeli ho Balichaba. Paulose o re qetellong, boima ba seo a se boneng (Liketso 26:19–23) e ile eaba boo a neng a se na boikhetlo haese ho latela le ho nka tšebetso ea thomo, e leng lebaka leo kajeno a leng nyeoeng ena. Taba e susumelitseng ho tšoarō ha hae, ka hona, e ne e se hore o tlotse molao oa se-Juda kapa ho silafatsa tempele. Empa, e ne e le hobane molaetsa oa hae oa lefu la Jesu le tsoho, e leng se lumellanang hantle le mangolo le ho lumella balumeli ba balichab ho ba le karolo e lekanang pholohong.

Bala Liketso 26:18. Ho latela temana eo, ho etsahala'ng ka bao ba nang le pholoho ho Krete? Ke joang u bileng le maiphihlelo a sebele a taba ee?

Paulose Kapele ho Baetapele

Leha Paulose a ne a bua le Agrippa, ke Festuse ea ileng a arabela pele, joalo kahaho bonoa ho Liketso 26:24. Festuse a ka be a sa ba le mathata ha e ne e ba Paulose o buile ka ho se shoe ha moea, empa le ba ba-Gerike ba ma-Roma mehleng eo ba ne ba tseba hore lintlha tsena tse peli—ho se shoe ha moea le tsoho—ha li tsamae 'moho. Ka hona, ba ne ba lumela ea pele ba latola ea morao. Ka hoo Paulose kae kae a reng Evangeli ke bohanya ho Balichaba (1 Ba-Kor. 1:23). Ka tlhomphe eohle, Paulose o ile a sireletsa khopolo ea hae le ho fetohela ho Agrippa, Mojude ea neng a ke ke a mo ulosisa feela empa hape a ka tiisang hore seo a se bolelang se lumellana le baporofeta ba ba-Heberu (Liketso 26:25, 26).

Bala Liketso 26:27, 28. Karabelo ea Agrippa e bile efe potsong e susumetsang ea Paulose?

Potso ea Paulose e ile ea beha Agrippa tsietsing. E le Mojude, a ke ke a latola tumelo ea hae mangolong; ka lehlakoreng le leng, ha a ne a fane ka karabo e tiisang seo, ho ne ho se ka mokhoa o mong haese ho amohela Jesu e le Mesia. Karabo ea hae e bile mokhoa o motle oa ho baleha ka bohla le lerabeng leo a leng ho lona: “‘U batla ho ntlhola hore ke be Mokreste?’” (Liketso 26:28; bapisa le liphetoletso tse ling)—ena ke phetoletso e betere ea se-Gerike papisong le tsa pejana, “‘O batlile u ntšusumeletsa ho ba Mokreste?’” (NKJV). Ho tlatselisa ha Paulose ho senola boemo bo phahameng ba boitelo Evangeling: “‘Ho ja Molimo o ka etsa, kapa haufi, kapa khale, hore, e seng uena feela, empa le bohle ba ’mamelang kajeno, le be joalo ka ’na, feela e seng ka litlamo tsena’” (Liketso 26:29). Mantsoeng a hae a ho qetella ho mameloeng hoo, moapostola ha a ka a kopa ho lokoloha, ho lokoloha ho kang ha bona. Empa, a lakatsa hore ba be joalo ka eena, haese ka litlamo tse matsohong a hae. Cheseho ea Paulose ea boromuoa e ne e feta hole tlhokomelo ea poloheho ea hae e le motho.

Bala Liketso 26:30–32. Agrippa o ile a bolela kholiseho ea hae joang ka ho hloka molato ha Paulose?

Festuse o ne a hloka thuso ea Agrippa ho etsa tlaleho feela (Liketso 25:25–27). Boipileto ba Paulose ho Sesare bo ne bo se bo fanoe ka molao (Liketso 25:12). Motšoarua joale o ne a se a se taolong ea ’musisi.

Bala Liketso 26:24–28. Qetellong Paulose o ile a ipiletsa ho mang, ’me see se lokela ho re ruta eng ka hore na matla a rōna a ho qetela tabeng tsa tumelo kamehla e be eng?

Ho Ithuta Haholoanyane:

“Na kelello ea Agrippa mantsoeng ae e ile ea khutlela nalaneng e fetileng ea lelapa la habo, le teko e sa kang ea ba le litholoana ea ho ruta ha Paulose? Na o ile a nahana ka ntat’ae moholo Heroda, le ho bolaoa ha bana ba se nang molato Betlelehema? Ka rangoan’ae Antipase, le polao ea Johanne mokolobetsi? Ka ntat’ae, Agrippa I, le polao ea moapostola Jokobo? Na o ile a bona likoluoeng tsee tse ileng oela ka potlako marena aa e le bopaki ba ho se thabe ha Molimo ka lebaka la makhopo a bona khahlanong le bahlanka ba hae? Na bokhabane le thlomphe ea letsatsi leo li hopotsa Agrippa ka linako tseo ntat’ae, morena ea neng a le matla ho feta, a ne a lutse motseng o tsoanang, a apere liaparo tse phatsimang, ha batho ba nte ba hooa hore e ne e le molimo? Na o se a lebetse hore le pele ho hooa ha letsoele le bohileng ho fela, boiphetsetso, bo potlakileng e mpe, e ne e oetse morena ea matla? Se kang sena sohle se ile sa feta khopolong ea Agrippa; empa bofeela ba hae ba apesoa ke botle ba pono e kapele ho eena, ’me boikhohomoso le boikutlo ba ho ba ea bohlokoa tsa lahlela mehopollo ena eohle hole.”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, pp. 1066, 1067.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ka sehlopheng, buisanang ka qeto ea Paulose ea ho ipiletsa ho Sesare. Na qeto ee e ne e nepahetse (bapisa le Liketso 25:25; 26:31, 32)? Ke ho fihlela kae re ka etsang liqeto tse bohlahe ho itšireletsa ho e-na le ho itšetleha ka hohle-hohle ho Molimo?
2. Nahana ka polelo ea Paulose ho Agrippa: “Joale, uena morena Agrippa, ha kea ka hana pontšo eo ea leholimo” (Liketso 26:19). E re bolella eng ka Paulose? Re tšepahala ha kae pitsong ea rōna ea boromuoa re le Bakreste (1 Pet. 2:9, 10)?
3. Paulose o ne a na le cheseho ea batho—e seng ea lipalo, empa batho. Ho mameloeng ha ho qetela Sesarea, o ile a re ho phutheho takatso ea pelo ea ha eke hore bohle ba be joalo ka eena; ke hore, ka mohau oa Molimo ba bolokehe (Liketso 26:29). O ne a sa lakatse tokoloho ea hae kapa ho abeloa toka ho feta ka moo a neng a ba lakaletsa hore ba be le maiphohlelo a pholoho ea Molimo. Ke’ng eo re ka ithutang eona mohlaleng oa hae? Re ikemiselitse ho iketsa sehlabelo ho le ho kae molemong oa ho bona Evangeli e hasoa?
4. Agrippa o ne a na le monyetla oa ho utloa Evangeli hantle ho tsoa molomong oa Paulose. Empa a e latola. Ke joang re ka bang hlokolosi hore re se ke ra lahlehela ke menyetla e meholo ha e re hlahela? Ke hore, ke joang re ka lulang linneteng tsa semoea tse re potapotileng?